ČINNOSŤ PROTIMONOPOLNÉHO ÚRADU SLOVENSKEJ REPUBLIKY V ROKOCH 2020 a 2021

Ing. Boris Gregor
Protimonopolný úrad SR
Brno, 10.11.2021

Prehľad prezentovaných noviniek o činnosti PMÚ SR

- **Prehľad činnosti úradu v jednotlivých oblastiach ochrany hospodárskej súťaže**
- **Plán hlavných úloh Protimonopolného úradu SR na rok 2021**
- **Nový zákon o ochrane hospodárskej súťaže**
- **Priorizačná politika a činnosť Priorizačnej komisie úradu**
- **Prehľad vybraných rozhodnutí úradu**

Analýza činnosti úradu v jednotlivých oblastiach ochrany hospodárskej súťaže

Graf 1: Vývoj počtu rozhodnutí, vedených správnych konaní, šetrení a prijatých podnetov **v oblasti kartelov** v období rokov 2016 až 2020

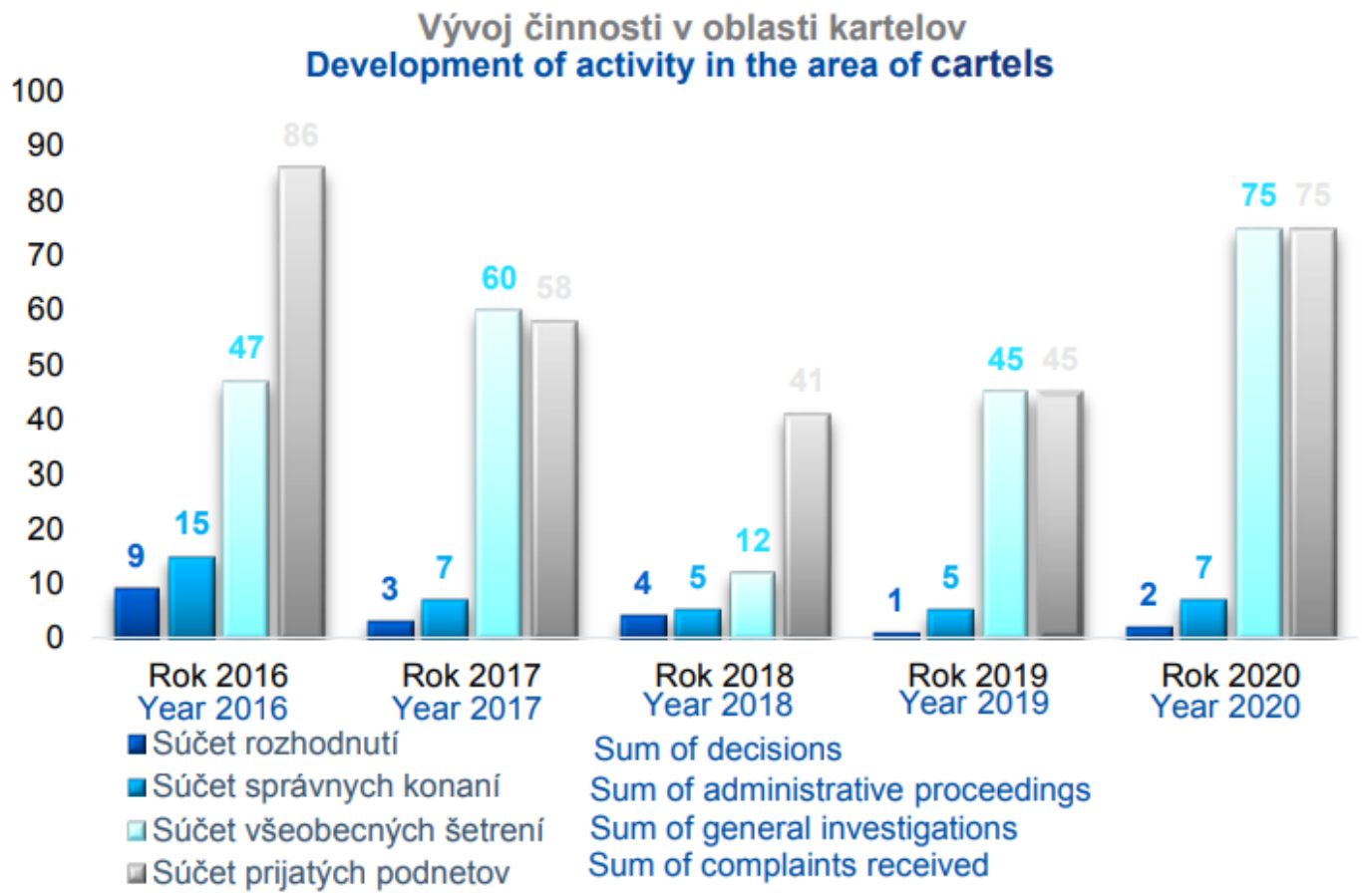

Analýza činnosti úradu v jednotlivých oblastiach ochrany hospodárskej súťaže

Graf 2: Vývoj počtu rozhodnutí, vedených správnych konaní, šetrení a prijatých podnetov **v oblasti vertikálnych dohôd** v období rokov 2016 až 2020

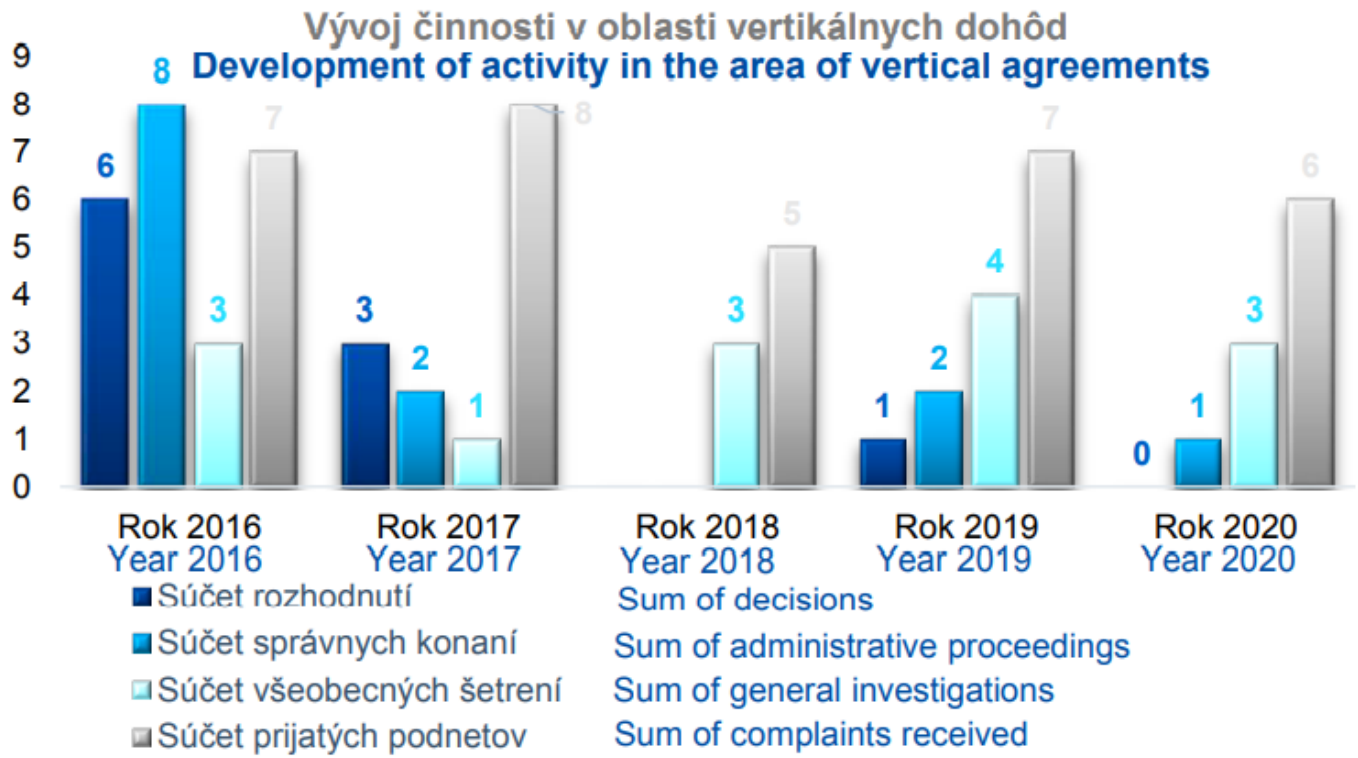

Analýza činnosti úradu v jednotlivých oblastiach ochrany hospodárskej súťaže

Graf 3: Vývoj počtu rozhodnutí, vedených správnych konaní, šetrení a prijatých podnetov **v oblasti zneužívania dominantného postavenia** v období rokov 2016 až 2020

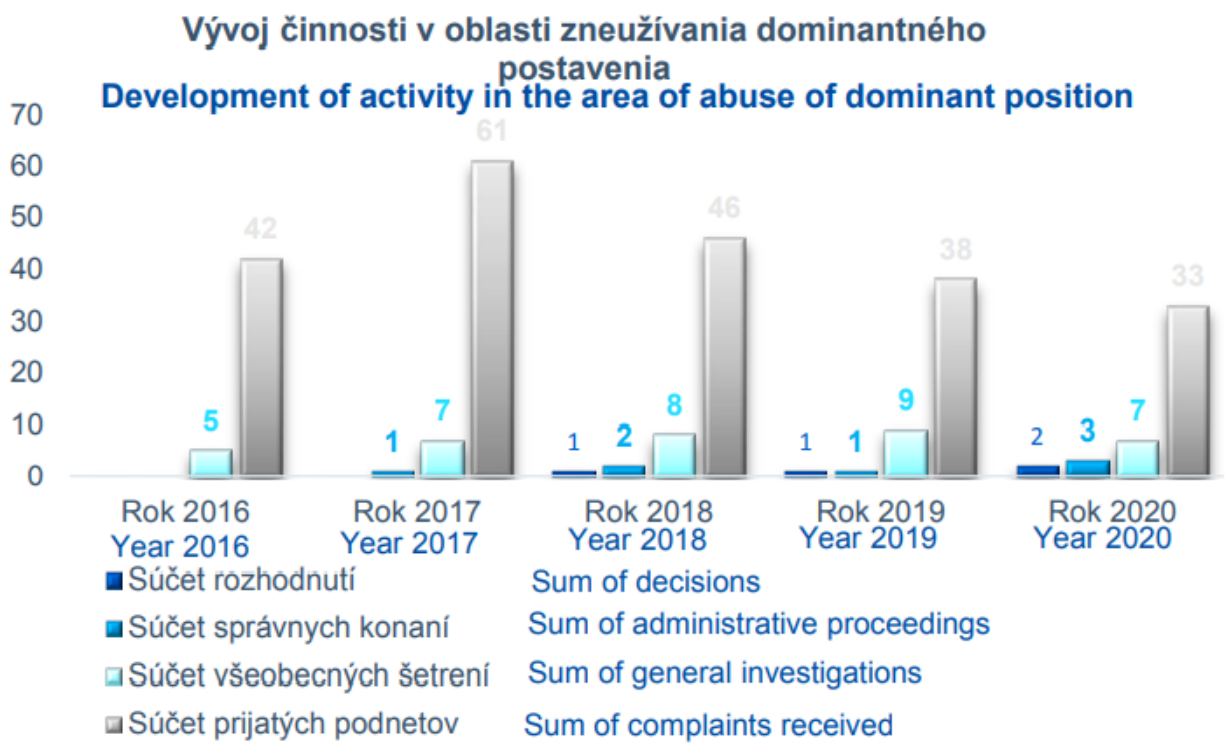

Analýza činnosti úradu v jednotlivých oblastiach ochrany hospodárskej súťaže

Graf 4: Vývoj počtu rozhodnutí, vedených správnych konaní, šetrení a prijatých podnetov **v oblasti protisúťažných opatrení orgánov štátnej správy a samosprávy** v období rokov 2016 až 2020

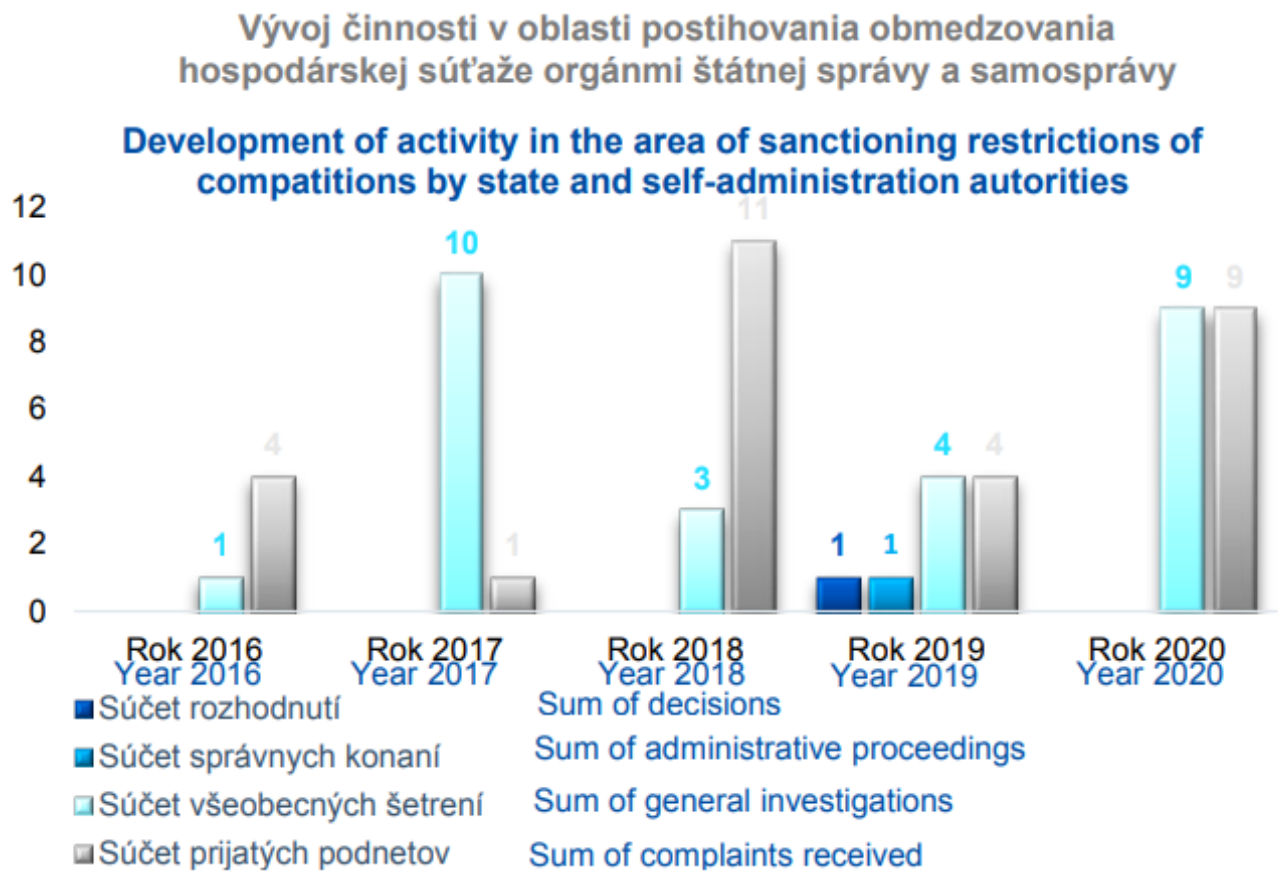

Analýza činnosti úradu v jednotlivých oblastiach ochrany hospodárskej súťaže

Graf 5: Vývoj počtu rozhodnutí, vedených správnych konaní a šetrení **v oblasti kontroly koncentrácií** v období rokov 2016 až 2020

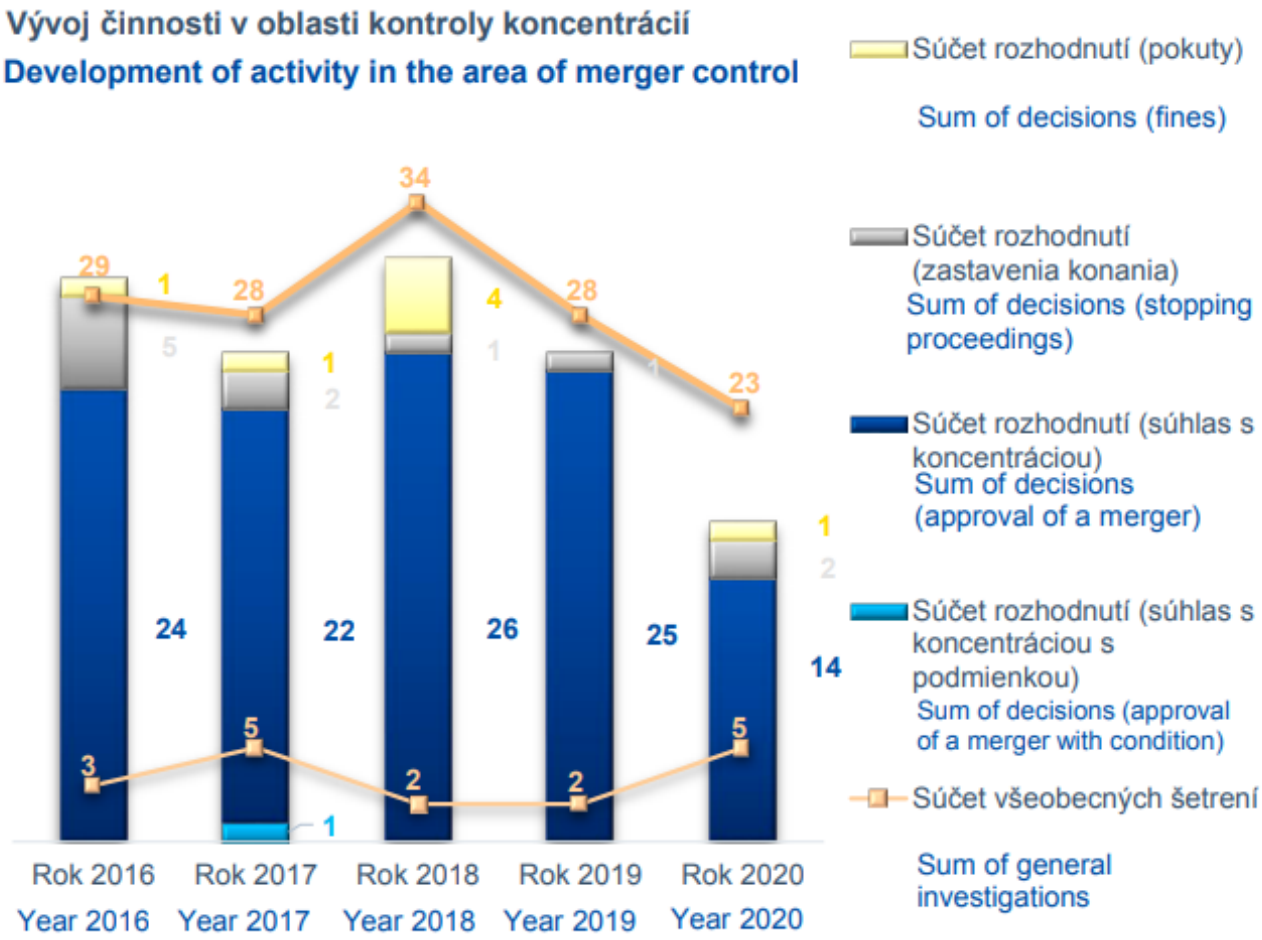

Analýza činnosti úradu v jednotlivých oblastiach ochrany hospodárskej súťaže

Prehľad počtu rozhodnutí úradu za rok 2021 (do 31.10.2021)

Organizačný útvar/Typ rozhodnutia	Počet rozodnutí
Odbor kartelov	3
Zastavenie konania	1
Odpustenie zmeškania lehoty	2
Odbor koncentrácií	29
Súhlas s koncentráciou	24
Vrátenie poplatku	2
Zastavenie konania	2
Súhlas s koncentráciou s podmienkou	1
Odbor zneužívania dominantného postavenia a vertikálnych dohôd	5
Uloženie pokuty	1
Odpustenie zmeškania lehoty	3
Uloženie plnenia záväzkov	1
Rada úradu/Oddelenie pre druhostupňové konanie	1
Uloženie pokuty	1
Odbor štátnej pomoci	15
Uloženie pokuty	15
Oddelenie informovanosti štátnej pomoci	1
Uloženie pokuty	1
Predseda úradu	1
Uloženie pokuty (potvrdenie prvostupňového rozhodnutia Odboru štátnej pomoci)	1
Celkový súčet	**55**

Plán hlavných úloh Protimonopolného úradu Slovenskej republiky na rok 2021

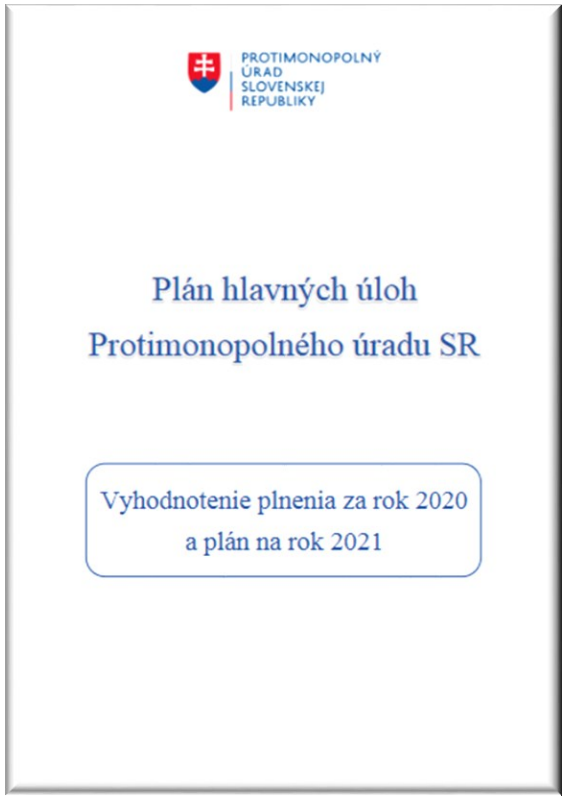

OBLASŤ HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

- presadzovať právo hospodárskej súťaže v jeho národnom, ako aj medzinárodnom rozmere
- aktívne prispievať k rozvoju legislatívneho rámca ochrany hospodárskej súťaže
- zvyšovať povedomie o práve hospodárskej súťaže
- rozvíjať spoluprácu s ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy a renomovanými slovenskými univerzitami a inštitúciami
- zabezpečenie činnosti úradu s ohľadom na okolnosti súvisiace so šírením ochorenia COVID-19

Plán hlavných úloh Protimonopolného úradu Slovenskej republiky na rok 2021

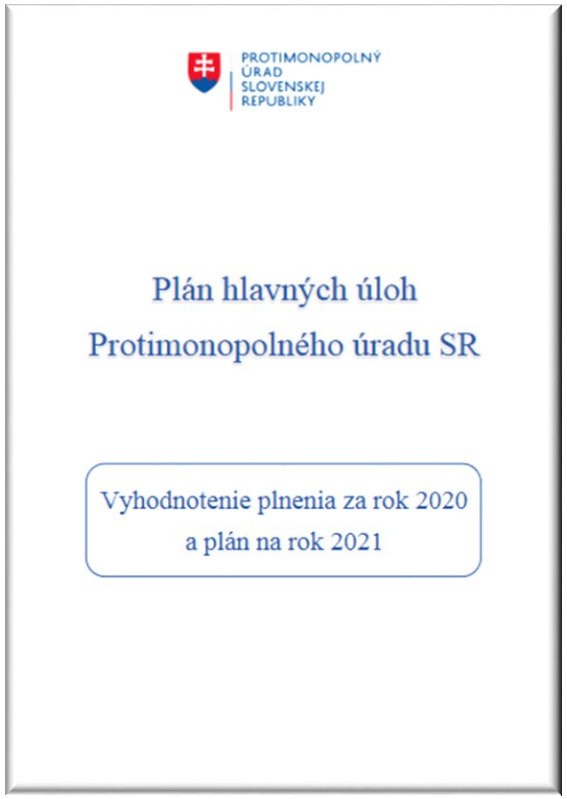

Zohľadnenie aspektov mimoriadnej situácie, resp. núdzového stavu v zákone o ochrane hospodárskej súťaže)

Zaradenie novej faktickej závažnosti v priorizačnej politike úradu, a to zneužitie mimoriadnej situácie v súvislosti so šírením infekčného ochorenia s vplyvom (aj potenciálnym) na spotrebiteľov alebo ostatných účastníkov trhu

Súťažná advokácia: Súťažný aspekt a ochrana hospodárskej súťaže v podmienkach mimoriadnej situácie (27.04.2020):

- ***Obmedzenie prevádzky vybraných predajní a zariadení poskytujúcich služby***
- ***Výpadok tržieb a jeho priamy dopad na obraty podnikateľov v zmysle notifikačných kritérií pre oznamovanie koncentrácií***
- ***Možnosť využitia pravidiel v oblasti štátnej pomoci na pomoc podnikom, ktorých prevádzka je ovplyvnená pandémiou COVID-16***
- ***Vylúčenie štátnej pomoci pre podniky a organizácie zriadené verejným sektorom s predmetom činnosti hospodárskej povahy***
- ***Návrh legislatívnych úprav s cieľom minimalizovať negatívny dosah mimoriadnej situácie na priebeh konaní úradu, ako aj práva ich účastníkov***

Nový zákon o ochrane hospodárskej súťaže

Národná rada SR prerokovala a dňa 1. 4. 2021 schválila návrh zákona o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov aj s poslaneckým pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom

- z dôvodu, že poslanecký pozmeňujúci návrh zákona sa v čl. III týkal zmien v kompetenčnom zákone (zákone č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov) a nesúvisel s predmetom úpravy, ochranou hospodárskej súťaže, ho prezidentka SR Zuzana Čaputová dňa 21. 4. 2021 vetovala a vrátila na opätovné prerokovanie parlamentu

Národná rada SR na schôdzi dňa 11. 5. 2021 schválila návrh zákona o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov v pôvodnom znení, teda aj s pozmeňujúcim návrhom

Zákon o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov nadobudol účinnosť dňa 1. 6. 2021

- týmto zákonom taktiež došlo k transpozícii smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1 z 11. decembra 2018 o posilnení právomocí orgánov na ochranu hospodárskej súťaže v členských štátoch na účely účinnejšieho presadzovania práva a o zabezpečení riadneho fungovania vnútorného trhu do slovenského právneho systému
- spolu so zákonom č. 187/2021 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov boli vydané aj príslušné vykonávacie predpisy úradu

Nový zákon o ochrane hospodárskej súťaže

Prehľad zmien

V znení zákona došlo oproti predchádzajúcej právnej úprave k výraznej zmene, keď sa význam pojmu „podnikateľ“ obsahovo harmonizoval s pojmom „podnik“ (z ang. „undertaking“) podľa európskej judikatúry a legislatívy. Harmonizáciu národných právnych úprav v otázke konceptu podniku si vyžadovala smernica (EÚ) 2019/1, ale aj potreba zjednotenia pojmov a eurokonformného výkladu zodpovednostných inštitútov v Európskej únii. Podľa predchádzajúceho znenia zákona sa za podnikateľa považoval každý ekonomicky nezávislý subjekt s právnou subjektivitou, ktorý sa zúčastňoval hospodárskej súťaže, bez ohľadu na povahu činnosti, ktorú vykonáva. Pojem podnikateľa však podľa nového zákona už nie je naviazaný na právnu subjektivitu, ale v popredí je „funkčná stránka“ tohto pojmu.

Na uvedené potom nadväzujú ďalšie zmeny, a to najmä zmeny týkajúce sa ukladania pokút (možnosť ustanoviť ako spoločne a nerozdielne zodpovedné za protiprávne konanie viaceré spoločnosti v rámci jedného podnikateľa, prechod zodpovednosti za protiprávne konanie, úprava zodpovednosti združení a ich členov za zaplatenie pokút).

V oblasti kontroly koncentrácií sa zmeny týkajú len čiastočnej úpravy ustanovení upravujúcich notifikačné kritériá , v rámci ktorých došlo k vypusteniu osobitného notifikačného kritéria v prípade vytvorenia spoločných podnikov, kedy dochádzalo k formálnemu posúdeniu koncentrácie aj v prípadoch tzv. extrateritoriálnych spoločných podnikov, ktoré neboli aktívne na území Slovenskej republiky.

Nový zákon o ochrane hospodárskej súťaže

Prehľad zmien

Zaviedli sa nové inštitúty v podobe právomoci úradu uložiť dočasné opatrenia (dovtedy bol inštitút predbežných opatrení zakotvený iba v správnom poriadku); osobitne zákon upravil dočasné opatrenia pre oblasť koncentrácií a dočasné opatrenia v prípade podozrenia z porušenia zákazu dohody obmedzujúcej súťaž alebo zneužitia dominantného postavenia. V tejto súvislosti došlo aj k zmene a doplneniu Správneho súdneho poriadku, keďže členské štáty musia zabezpečiť prieskum rozhodnutí, ktorými sa ukladajú dočasné opatrenia v skrátených lehotách.

Z hľadiska vymedzenia právomocí úradu bola upravená aj právomoc úradu odmietnuť podnety fyzických, ako aj právnických osôb, ktoré v predmetnom období nepredstavujú priority ochrany hospodárskej súťaže definované vo zverejňovanej priorizačnej politike úradu.

Zákon v nadväznosti na transpozíciu smernice (EÚ) 2019/1 zaviedol aj nový inštitút penále, ktorý slúži na zabezpečenie riadneho a včasného splnenia zabezpečenej povinnosti a v prípade, že k splneniu povinnosti riadne a včas nedôjde, pôsobí na povinný subjekt – podnikateľa tak, aby v čo najkratšom čase zjednal nápravu a zabezpečenú povinnosť splnil.

Zákon ďalej upravil prerušenie plynutia lehoty na uloženie pokuty, lehoty na uloženie penále, lehoty na vydanie rozhodnutia a nariadenie výkonu rozhodnutia počas konania pred súdom a osobitnú pozornosť venuje aj oblasti medzinárodnej spolupráce úradu s príslušnými orgánmi iných členských štátov.

Nový zákon o ochrane hospodárskej súťaže

Prebieha revízia zverejnených podzákonných predpisov, usmernení a dokumentov úradu podľa nového znenia zákona o ochrane hospodárskej súťaže

Usmernenie Protimonopolného úradu Slovenskej republiky o podrobnostiach pri zjednodušenom oznámení koncentrácie

Usmernenie Protimonopolného úradu Slovenskej republiky ohľadom identifikácie účastníkov koncentrácie

Usmernenie Protimonopolného úradu Slovenskej republiky o prednotifikačných kontaktoch v procese posudzovania koncentrácií

Usmernenie k právomoci Protimonopolného úradu Slovenskej republiky vykonávať inšpekcie

Cieľové vertikálne dohody z pohľadu PMÚ SR

Záväzky - úprava postupu Protimonopolného úradu SR podľa § 33 zákona

Priorizačná politika Protimonopolného úradu Slovenskej republiky

Priorizačná politika a činnosť Priorizačnej komisie úradu

Priorizačné kritériá:

1. Závažnosť

2. Význam prešetrovaného trhu

3. Pravdepodobnosť úspechu

Zásah úradu z hľadiska jeho formy (či určitý súťažný problém je vhodné riešiť správnym konaním alebo súťažnou advokáciou)

Krátkodobé priority z hľadiska praktík či sektorov

- **kartely, bid rigging vo verejnom obstarávaní, neoznámené koncentrácie**
- **internetový predaj/e-commerce a digitálne platformy, automotive/výroba a predaj motorových vozidiel, informačné technológie a systémy, zdravotníctvo**

Zneužitie mimoriadnej situácie v súvislosti so šírením infekčného ochorenia COVID-19, a to zneužitím dominantného postavenia alebo uzatvorením zakázanej dohody obmedzujúcej súťaž s vplyvom (aj potenciálnym) na spotrebiteľov alebo ostatných účastníkov trhu

Verejná konzultácia návrhu uplatňovania priorizačnej politiky v činnosti PMÚ SR

Štatút a rokovací poriadok predsedom úradu zriadenej priorizačnej komisie úradu

Rada PMÚ SR potvrdila prvostupňové rozhodnutie úradu o karteli pri realizácii stavebných prác na športových objektoch

Rada Protimonopolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „Rada úradu“) dňa 19. 12. 2019 potvrdila prvostupňové rozhodnutie Protimonopolného úradu Slovenskej republiky, odboru kartelov, (ďalej len „úrad“) zo dňa 7. 11. 2018[1], ktorým **úrad uložil trom podnikateľom pokuty v celkovej výške 117 690 eur za uzatvorenie kartelovej dohody**.

Predmetom tejto kartelovej dohody bola koordinácia postupu podnikateľov M.Cup, s.r.o., MPL STAVING, spol. s r.o., a RECORD TK, spol. s r.o., pôsobiacich v oblasti realizácie stavebných prác na športových objektoch a dodávok súvisiacich tovarov a služieb, a to pri podávaní ponúk v siedmich verejných obstarávaniach vyhlásených v mesiacoch september a október 2014.

Uvedené projekty boli čiastočne financované z verejných prostriedkov poskytnutých Úradom vlády Slovenskej republiky. V tomto prípade išlo o kolúziu v procese verejného obstarávania, resp. verejnej obchodnej súťaže, ktorá svojou povahou patrí medzi najzávažnejšie porušenia súťažných pravidiel.

Konanie podnikateľov Rada úradu, rovnako ako úrad, vyhodnotila ako dohodu obmedzujúcu súťaž spočívajúcu v priamom alebo nepriamom určení cien tovaru, v rozdelení trhu a v koluzívnom správaní v procese verejného obstarávania, ktorá je podľa § 4 zákona o ochrane hospodárskej súťaže zakázaná.

Rada úradu potvrdila úradom uloženú pokutu a jej výšku, ako aj uloženie zákazu účasti vo verejnom obstarávaní. Rozhodnutie Rady úradu nadobudlo právoplatnosť dňa 2. 1. 2020.

Rada PMÚ SR zmenila prvostupňové rozhodnutie úradu vo veci zneužitia dominantného postavenia Železničnou spoločnosťou Cargo Slovakia, a.s.

Rada Protimonopolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „Rada úradu“) dňa 14. 11. 2019 zmenila prvostupňové rozhodnutie Protimonopolného úradu Slovenskej republiky, odboru zneužívania dominantného postavenia a vertikálnych dohôd, (ďalej len „úrad“) zo dňa 19. 7. 2019, ktorým uložil podnikateľovi pôsobiacemu v oblasti železničnej nákladnej dopravy pokutu vo výške 2 990 651 eur za zneužitie dominantného postavenia v období rokov 2005 – 2010. **Rada úradu potvrdila úradom uloženú pokutu a jej výšku, avšak dospela k záveru o potrebe vymedzenia dĺžky protisúťažného správania v súlade s rozsudkom Najvyššieho súdu SR v predmetnej veci, teda od 3. 3. 2009 do 31. 12. 2010 tak, aby bod 1 výroku korešpondoval s bodom 2 výroku rozhodnutia.** Rada úradu zmenou posudzovaného obdobia odstránila rozpor vyplývajúci z prvostupňového rozhodnutia, v ktorom úrad ukladal pokutu za iné obdobie, ako bolo špecifikované v bode 1 výroku rozhodnutia. Rada úradu v rozhodnutí dospela k záveru, že s výnimkou časového vymedzenia obdobia trvania protisúťažnej praktiky prvostupňový orgán správne posúdil skutkový stav veci, správne naň aplikoval právne predpisy a uložil pokutu v primeranej výške za spáchaný skutok.

Pokutu vo výške 2 990 651 eur Rada úradu uložila za to, že dominantná spoločnosť Železničná spoločnosť Cargo Slovakia, a.s., (ďalej len „Cargo“) obmedzila predaj a prenájom elektrických rušňov a tankovanie do motorových rušňov súkromným dopravcom, ktorí jej konkurovali, čím zneužila svoje dominantné postavenie v zmysle § 8 zákona o ochrane hospodárskej súťaže a článku 102 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Spoločnosť sa dopustila uvedeného protiprávneho konania v rokoch 2009 až 2010. V posudzovanom období bolo Cargo dominantným hráčom na trhu nákladnej železničnej dopravy, na ktorom pôsobilo niekoľko ďalších súkromných dopravcov. Na to, aby spoločnosti mohli pôsobiť na slovenskom trhu, nevyhnutne potrebovali motorové alebo elektrické rušne. Elektrické rušne sú nákladovo efektívnejšie, ale tie, ktoré boli schopné prevádzky v podmienkach SR, malo k dispozícii prevažne Cargo. Cargo ich však odmietlo svojim konkurentom predať alebo prenajať. Súkromní dopravcovia boli nútení vo zvýšenej miere používať menej efektívne motorové rušne, ktoré jazdia na naftu. Tu sa súkromní dopravcovia stretli s ďalším problémom, keďže sieť potrebných čerpacích staníc bola vo vlastníctve Carga, ktoré na nich súkromným dopravcom neumožňovalo tankovať.

Obe obmedzenia, t. j. predaj a prenájom elektrických rušňov, ako aj doplňovanie paliva do motorových rušňov boli súčasťou jednej stratégie zameranej na vytlačenie konkurentov z trhu a udržanie si dominantného postavenia, o čom svedčia aj priame dôkazy získané úradom. Konanie Carga sťažilo súkromným dopravcom efektívne poskytovať ich služby, presadiť sa na trhu a konkurovať Cargu.

Rozhodnutie bolo vydané v konaní, v ktorom úrad už raz rozhodol, ale pôvodné rozhodnutie bolo zrušené Krajským súdom v Bratislave a Najvyšším súdom SR. V aktuálnom rozhodnutí boli preto zohľadnené námietky súdov. Rozhodnutie Rady úradu nadobudlo právoplatnosť dňa 15. 11. 2019.

PMÚ SR rozhodol o uložení pokút vyše 1 mil. eur za kartel pri verejných obstarávaniach realizovaných prostredníctvom EKS

Protimonopolný **úrad** Slovenskej republiky, odbor kartelov, (ďalej len „úrad“) dňa 5. 12. 2019 vydal rozhodnutie, ktorým **uložil šiestim podnikateľom pokuty v celkovej výške 1 181 441 eur za uzatvorenie kartelovej dohody**, ktorá je porušením ustanovenia § 4 ods. 1 v spojení s ustanovením § 4 ods. 4 písm. a), c) a f) zákona o ochrane hospodárskej súťaže.

Protisúťažné konanie podnikateľov spočívalo v koordinácii ich postupu pri predkladaní ponúk do verejných obstarávaní realizovaných prostredníctvom elektronického kontraktačného systému (EKS) v čase od 12. 1. 2015 do 28. 4. 2017. Uvedená dohoda sa týkala oblasti dodávok nábytku a zdravotníckeho vybavenia a oblasti dodávok odevov, obuvi a textilných výrobkov.

Keďže účastníci konania podali rozklad voči tomuto rozhodnutiu, Rada Protimonopolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „Rada úradu“) dňa 19. 5. 2021, po preskúmaní prvostupňového rozhodnutia Protimonopolného úradu Slovenskej republiky, odboru kartelov, č. 2019/DOH/POK/1/39 zo dňa 5. 12. 2019, vydala rozhodnutie č. 2021/DOH/POK/R/24 vo veci dohody obmedzujúcej hospodársku súťaž.

V správnom konaní boli posudzovaní šiesti podnikatelia, ktorí koordinovali svoj postup pri predkladaní ponúk do verejných obstarávaní realizovaných prostredníctvom elektronického kontraktačného systému (EKS) v období od 12. 1. 2015 do 28. 4. 2017. Týmto sa dopustili dohody obmedzujúcej hospodársku súťaž, ktorá mala za cieľ obmedzenie hospodárskej súťaže v oblasti dodávok nábytku a zdravotníckeho vybavenia a v oblasti dodávok odevov, obuvi a textilných výrobkov na území Slovenskej republiky prostredníctvom priameho alebo nepriameho určenia cien tovaru, rozdelenia trhu a koordinácie podnikateľov vo verejnom obstarávaní, v obchodnej verejnej súťaži alebo inej obdobnej súťaži v súvislosti s verejným obstarávaním, obchodnou verejnou súťažou alebo inou obdobnou súťažou, ktorá je podľa § 4 ods. 1 v spojení s § 4 ods. 4 písm. a), c) a f) zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov zakázaná.

Rada úradu potvrdila vecnú správnosť zistení prvostupňového orgánu, ako aj právne posúdenie. Odstránila však **nedostatky vo výroku prvostupňového rozhodnutia a upravila výšku uložených pokút**, a to nasledovne: podnikateľovi ARTRA, s.r.o.: 900 069 eur, podnikateľovi ČECHOVO, s. r. o.: 8 621 eur, podnikateľovi JANOLI, s.r.o.: 162 247 eur, podnikateľovi JASTA Slovakia, s.r.o.: 10 807 eur, podnikateľovi Ing. Jaroslav Marinica – MARINI: 12 455 eur a podnikateľovi PMB Slovakia, s. r. o.: 50 236 eur. Uložené boli pokuty v celkovej sume: 1 144 435 eur.

Zároveň bol všetkým účastníkom konania uložený zákaz účasti vo verejnom obstarávaní na dobu troch rokov od právoplatnosti konečného rozhodnutia. Rozhodnutie Rady úradu nadobudlo právoplatnosť dňa 31. 5. 2021. V súčasnosti prebieha súdny prieskum predmetného rozhodnutia.

Rada PMÚ SR rozhodla o uložení vyše 6,7 miliónovej pokuty za kartelovú dohodu pri predaji motorových vozidiel značky Volkswagen

Rada Protimonopolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „Rada úradu“) rozhodnutím č. 2020/DOH/POK/R/15 zo dňa 15. 5. 2020 zmenila prvostupňové rozhodnutie Protimonopolného úradu Slovenskej republiky, odboru kartelov, (ďalej len „úrad“) č. 2020/DOH/POK/1/2 zo dňa 3. 2. 2020 v časti ohľadom uloženej pokuty. **Účastníkom konania uložila súhrnnú pokutu vo výške 6 729 537,80 eur.** Na základe úspešného uplatnenia programu zhovievavosti (leniency programu) **Rada úradu dvom účastníkom konania pokutu neuložila a ďalším dvom ju znížila**. Keďže **u jedného účastníka** došlo k procesu urovnania, Rada úradu mu **pokutu tiež znížila**. **Jednému účastníkovi konania Rada úradu uložila zákaz účasti vo verejnom obstarávaní** na dobu troch rokov od právoplatnosti konečného rozhodnutia.

V časti skutkového zistenia a právneho posúdenia **Rada úradu potvrdila prvostupňové rozhodnutie úradu, v ktorom preukázal kartelovú dohodu medzi 18 podnikateľmi**. **Cieľom ich kartelovej dohody bolo obmedzenie hospodárskej súťaže na trhu predaja nových osobných a úžitkových motorových vozidiel značky Volkswagen na území Slovenskej republiky.**

Zúčastnení predajcovia sa dohodli na výške maximálnych zliav poskytovaných na jednotlivé typy vozidiel značky Volkswagen a rozdelili si územie Slovenskej republiky podľa regiónov, v ktorých majú svoje prevádzky. Na základe dohody mali zákazníkom z iného regiónu poskytnúť zľavu o 1 % nižšiu, než akú by im ponúkol predajca z ich regiónu. **Cieľom malo byť tiež odstránenie konkurencie medzi predajcami, ako aj zachovanie si určitého okruhu zákazníkov a tiež hladiny cien**. Predmetom vecného rozdelenia zákazníkov bolo pravidlo, podľa ktorého, ak predajcovia vedeli o tom, že zákazník už „patrí“ inému predajcovi, teda že v minulosti už kupoval vozidlá u iného predajcu v rámci predajnej siete Volkswagen, poskytli takémuto zákazníkovi cenovo nevýhodnejšiu ponuku, aby bol zákazník motivovaný zakúpiť si vozidlo u „svojho“ predajcu, príp. ho priamo inštruovali, aby si automobil zakúpil u konkrétneho predajcu.

Účastníci dohody si rozdelili aj zákazníkov, ktorí nakupovali vozidlá prostredníctvom verejných obstarávaní, obchodných verejných súťaží alebo iných obdobných súťaží. V súvislosti s tým mali koordinovať svoju účasť a postup pri predkladaní súťažných ponúk v procese verejného obstarávania, vo verejných obchodných súťažiach alebo v obdobných súťažiach, ktoré sa týkali predaja osobných a ľahkých úžitkových vozidiel značky Volkswagen na území Slovenskej republiky. Na účely realizácie dohody si jej účastníci vymieňali citlivé obchodné informácie. Pri vybraných účastníkoch dohody úrad preukázal aj uplatnenie tejto časti praktiky v praxi, za čo bol po zohľadnení príslušných ustanovení § 38h zákona o ochrane hospodárskej súťaže jednému z nich uložený vyššie spomínaný zákaz účasti vo verejnom obstarávaní na dobu troch rokov.

Posudzované správanie je podľa ustanovení zákona o ochrane hospodárskej súťaže (§ 4 ods. 1 v spojení s § 4 ods. 3 písm. a) a § 4 ods. 4 písm. a), c) a f) zákona o ochrane hospodárskej súťaže v znení účinnom do 17. 4. 2016) a Zmluvy o fungovaní Európskej únie (čl. 101 ods. 1 písm. a) a c) Zmluvy o fungovaní Európskej únie) zakázané. **Preukázaný kartel, ktorý trval niekoľko rokov a cieľom ktorého bolo obmedzenie hospodárskej súťaže, typovo patrí medzi najzávažnejšie porušenia súťažných pravidiel.**

Rozhodnutie Rady úradu nadobudlo právoplatnosť dňa 1. 6. 2020. V súčasnosti prebieha preskúmanie tohto rozhodnutia súdmi.

PMÚ SR uložil pokutu za nepredloženie požadovaných podkladov a informácií v určenej lehote a predloženie nepravdivých informácií

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor zneužívania dominantného postavenia a vertikálnych dohôd, (ďalej len „úrad“) dňa 26. 10. 2020 vydal rozhodnutie, ktorým podľa § 38a ods. 1 písm. a) zákona o ochrane hospodárskej súťaže (ďalej len „zákon“) uložil podnikateľovi pokutu vo výške 330 867 eur za nepredloženie požadovaných podkladov a informácií v úradom určenej lehote a predloženie nepravdivých informácií, čím podnikateľ porušil povinnosť ustanovenú v § 22 ods. 2 zákona 136/2001 Z. z..

Predmetné správne konanie úrad začal dňa 7. 5. 2020 vo veci nepredloženia požadovaných informácií v úradom určenej lehote. Časť konania podnikateľa v priebehu predmetného správneho konania prekvalifikoval ako predloženie nepravdivých informácií. Úrad vykonával prešetrovanie a v súčasnosti vedie správne konanie v oblasti výroby a doručovania hromadne podávaných listových zásielok a reklamných adresovaných zásielok na území Slovenskej republiky. V rámci prešetrovania úrad požiadal podnikateľa o predloženie podkladov a informácií potrebných pre ďalší postup úradu.

Požadované informácie a podklady neboli predložené úradu v stanovenej lehote. Úrad teda otvoril správne konanie vo veci porušenia povinnosti predložiť v úradom určenej lehote požadované podklady a informácie. Tieto boli predložené až po viacnásobnej komunikácií s účastníkom konania a urgenciách úradu. V rámci časti predkladaných podkladov a informácií úrad navyše identifikoval, že došlo k predloženiu nepravdivých informácií a podkladov.

Konanie spočívajúce v nepredložení požadovaných podkladov a informácií v úradom určenej lehote a predložení nepravdivých informácií malo za následok spomalenie prebiehajúceho prešetrovania, pričom takéto konanie môže mať negatívny dopad na možnosť efektívneho výkonu pôsobnosti úradu pri ochrane hospodárskej súťaže.

KONCENTRÁCIE: PMÚ SR začal správne konanie pre možné porušenie zákona týkajúce sa koncentrácie v oblasti výroby a predaja pekárenských výrobkov

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor koncentrácií, (ďalej len „úrad“) dňa 22. 1. 2021 z vlastného podnetu začal správne konanie vo veci možného porušenia zákona o ochrane hospodárskej súťaže spočívajúceho v neoznámení koncentrácie a tiež výkonu práv a povinností vyplývajúcich z tejto koncentrácie pred jej právoplatným schválením zo strany úradu. Ide o možnú koncentráciu týkajúcu sa oblasti výroby a predaja pekárenských výrobkov.

Na základe zhromaždených podkladov a informácií úrad nadobudol dôvodné podozrenie, že došlo k získaniu a výkonu výlučnej kontroly nad podnikateľmi pôsobiacimi v oblasti výroby a predaja pekárenských výrobkov, pričom táto transakcia napĺňa znaky koncentrácie, ktorá mala byť oznámená a posúdená úradom.

Systém kontroly koncentrácií je založený na ich oznamovaní úradu predtým, ako podnikatelia začnú s tzv. implementáciou, t. j. vykonávaním práv a povinností z nej vyplývajúcich. Pod kontrolu úradu spadajú len transakcie pri dosiahnutí určitej ekonomickej sily, ktorá je vyjadrená v podobe obratu účastníkov koncentrácie. Iba takto môže úrad účinne posúdiť dopady koncentrácie na trh a na spotrebiteľov, a teda rozhodnúť, či v danom prípade koncentráciu schváli alebo ide o transakciu, ktorá spôsobí značné narušenie účinnej súťaže, najmä v podobe vytvorenia alebo posilnenia dominantného postavenia.

Začatie správneho konania neznamená, že jeho účastník porušil zákon a neprejudikuje závery, ku ktorým v danej veci dospeje úrad v rozhodnutí.

V tejto súvislosti úrad v dňoch od 27. 06. 2017 do 29. 06. 2017 vykonal neohlásenú inšpekciu v podnikateľských priestoroch viacerých podnikateľov pôsobiacich v oblasti výroby a predaja pekárenských výrobkov.

Inšpekcia bola vykonaná na základe dôvodného podozrenia, z ktorého vyplývalo, že mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti oznámiť koncentráciu, ktorá podlieha kontrole úradu a mala byť úradu oznámená podľa zákona o ochrane hospodárskej súťaže a aj k porušeniu zákazu vykonávať práva a povinnosti vyplývajúce z takejto koncentrácie.

PMÚ SR vydal záväzkové rozhodnutie voči spoločnosti HP Inc Slovakia, s.r.o., v súvislosti s možnou vertikálnou dohodou obmedzujúcou súťaž

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor zneužívania dominantného postavenia a vertikálnych dohôd, (ďalej len „úrad“) dňa 11. 12. 2019 začal správne konanie voči spoločnosti HP Inc Slovakia, s.r.o., Bratislava. Toto správne konanie úrad viedol vo veci možnej dohody obmedzujúcej súťaž v oblasti predaja originálnych atramentových a tonerových kaziet do tlačiarenských zariadení, kopírovacích zariadení, faxov alebo ďalších takýchto zariadení, ktoré slúžia na obdobný účel, (ďalej len „spotrebný materiál“) zákazníkom vo verejnom sektore na území SR.

Úrad na základe vykonanej inšpekcie a ďalšieho prešetrovania predbežne vyhodnotil, že v uvedenej oblasti mohla byť uplatňovaná vertikálna dohoda obmedzujúca súťaž vo forme rozdeľovania trhu, resp. rozdeľovania zákazníkov podľa § 4 zákona o ochrane hospodárskej súťaže, ako aj čl. 101 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Úrad posudzoval konanie, ktoré sa týkalo najmä systému udeľovania tzv. špeciálnych zliav určitej skupine maloobchodných predajcov pri predaji originálneho spotrebného materiálu pre koncových zákazníkov vo verejnom sektore na území SR a udeľovania tzv. certifikátov kvality/zhody v rámci verejných obstarávaní týkajúcich sa predaja spotrebného materiálu na území SR.

V priebehu predmetného správneho konania navrhol účastník konania určité záväzky na odstránenie súťažných obáv, ktoré úrad predbežne identifikoval v danej veci. Navrhované záväzky úrad posudzoval, okrem iného, aj prostredníctvom testovania a verejnej konzultácie, pričom znenie navrhovaných záväzkov aj na základe testovania čiastočne modifikoval.

Po vyhodnotení všetkých získaných podkladov a informácií, výsledkov testovania záväzkov, okolností daného prípadu, ako aj podmienok podnikania v oblasti predaja spotrebného tlačiarenského materiálu na území SR úrad dňa 10. 3. 2021 vydal záväzkové rozhodnutie podľa § 38f zákona o ochrane hospodárskej súťaže. V rámci tohto záväzkového rozhodnutia úrad konštatoval, že prijaté záväzky vhodne a adekvátne reagujú na súťažné obavy úradu zhrnuté v predbežnom posúdení danej veci.

Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 15. 3. 2021.

KARTELY: PMÚ SR zastavil správne konanie vo veci možnej kartelovej dohody vo verejnom obstarávaní na výstavbu zdravotníckeho zariadenia „Urgentný príjem Fakultnej nemocnice L. Pasteura Košice“

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor kartelov, (ďalej len „úrad“) dňa 1. 4. 2021 vydal rozhodnutie, ktorým **zastavil správne konanie voči podnikateľom Chemkostav, a.s., PKB invest, s.r.o., a PRO – TENDER, s.r.o., vo veci možnej dohody obmedzujúcej súťaž**, spočívajúcej v koordinácii ich postupu vo verejnom obstarávaní verejného obstarávateľa Univerzitná nemocnica L. Pasteura Košice. Verejné obstarávanie financované z fondov Európskej únie sa týkalo **výstavby zdravotníckeho zariadenia „Urgentný príjem Fakultnej nemocnice L. Pasteura Košice“**. Predmetné správne konanie úrad zastavil v zmysle ustanovenia § 32 ods. 2 písm. g) zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), keďže **nepreukázal, že účastníci tohto správneho konania porušili ustanovenia zákona**.

Úrad zároveň predmetné správne konanie v časti týkajúcej sa možného porušenia čl. 101 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie zastavil podľa § 32 ods. 2 písm. c) v spojení s § 2 ods. 3 zákona vzhľadom na to, že **na takéto konanie nebol daný dôvod**. **V správnom konaní úrad opakovane posúdil predmetnú vec**, a to v súlade s rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. 2. 2020, č. k. 8Sžhk/1/2017, ktorým Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 18. 1. 2017, č. k. 6S/162/2016-290, a vrátil vec úradu na ďalšie konanie.

Úrad sa opätovne a intenzívne zaoberal predmetnou vecou a snažil sa preukázať skutočný stav veci, resp. zákonnosť a autenticitu sporného dôkazu dostupnými a právne relevantnými prostriedkami. V tejto súvislosti si úrad vyžiadal informácie od príslušných orgánov štátnej správy, súdov a orgánov činných v trestnom konaní. Vykonanie ďalších úkonov však **úradu buď nebolo umožnené**, alebo neprinieslo žiadne nové poznatky, ktoré by prispeli k objasneniu sporných skutočností.

Po vyhodnotení získaných a dostupných informácií **úrad dospel k záveru, že nedisponuje dostatočnými dôkazmi**, na základe ktorých by v tomto konaní v zmysle rozhodnutí súdov vedel **preukázať existenciu posudzovanej dohody medzi podnikateľmi**. **Rozhodnutie úradu nadobudlo právoplatnosť dňa 22. 4. 2021.**

Súdny dvor EÚ vydal rozsudok o prejudiciálnych otázkach vo veci Slovak Telekom proti PMÚ SR a NS SR následne potvrdil rozhodnutie Rady PMÚ SR v spojení s rozhodnutím PMÚ SR vo veci zneužitia dominantného postavenia

Súdny dvor EÚ dňa 25. 2. 2021 vydal rozsudok o prejudiciálnych otázkach vo veci C-857/19, ktorým potvrdil argumentáciu Protimonopolného úradu SR týkajúcu sa aplikácie zásady *ne bis in idem*.

Vo veci C-857/19 Slovak Telekom proti Protimonopolný úrad SR odpovedal Súdny dvor EÚ na dve prejudiciálne otázky, ktoré predložil Najvyšší súd SR v konaní o kasačnej sťažnosti podnikateľa Slovak Telekom proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave. V tomto rozsudku Krajský súd v Bratislave potvrdil rozhodnutie Protimonopolného úradu SR vo veci zneužitia dominantného postavenia podnikateľom Slovak Telekom. Prejudiciálne otázky Najvyššieho súdu SR sa týkali predpokladu, že rozhodnutie Európskej komisie proti Deutsche Telekom AG a Slovak Telekom a rozhodnutie Protimonopolného úradu SR proti Slovak Telekom mohlo podnikateľa postihnúť dvakrát v tej istej veci. Závery Súdneho dvora EÚ sú tak v súlade s argumentáciou Protimonopolného úradu SR v tejto veci už v konaní pred Najvyšším súdom SR, že Európska komisia a úrad nerozhodovali o tej istej veci, a teda nedošlo k postihu a sankcionovaniu podnikateľa dvakrát za to isté konanie. Rovnako sa vyjadrila aj Európska komisia pred Súdnym dvorom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo dňa 9. 6. 2021 **potvrdil rozhodnutie Rady Protimonopolného úradu Slovenskej republiky**, č. 2009/DZ/R/2/017 zo dňa 9. 4. 2009, v spojení **s prvostupňovým rozhodnutím Protimonopolného úradu Slovenskej republiky**, odboru zneužívania dominantného postavenia, č. 2007/DZ/2/1/111 zo dňa 21. 12. 2007, vo veci zneužitia dominantného postavenia spoločnosťou Slovak Telekom, a. s. V roku 2007 Protimonopolný úrad SR a následne v roku 2009 Rada Protimonopolného úradu SR konštatovali (okrem iného) zneužitie dominantného postavenia spoločnosťou Slovak Telekom, a. s., prijatím stratégie stláčania marže medzi cenami za maloobchodné telekomunikačné služby a cenami za veľkoobchodné sieťové prepojenie. Vo svojich rozhodnutiach uložili spoločnosti Slovak Telekom, a. s., pokutu vo výške 17 453 362,54 eur. V uvedenom rozsudku Najvyšší súd SR zamietol kasačnú sťažnosť spoločnosti Slovak Telekom, a. s., proti rozhodnutiu Krajského súdu v Bratislave zo dňa 21. 6. 2017, ktorým Krajský súd v Bratislave zamietol žalobu spoločnosti Slovak Telekom, a. s. Proti rozsudku Najvyššieho súdu SR už nie je možné podať opravný prostriedok.

KONCENTRÁCIE: PMÚ SR schválil s podmienkami koncentráciu podnikateľov Ing. Patrik Tkáč, Ladislav Bödök, Panta Rhei, s.r.o., CANNEL EQUITY LIMITED, Ing. Igor Mrva a IKAR, a.s.

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor koncentrácií, (ďalej len „úrad“) dňa 4. 6. 2021 schválil s podmienkami koncentráciu spočívajúcu v získaní spoločnej kontroly podnikateľov Ing. Patrik Tkáč, Bratislava a Ladislav Bödők, Veľký Meder nad podnikateľom Panta Rhei, s.r.o., Veľký Meder (ďalej len „Panta Rhei“) prostredníctvom získania kontroly podnikateľa Ing. Patrik Tkáč nad spoločnosťou CANNEL EQUITY LIMITED, Nikózia, Cyprus a spoločnej kontroly podnikateľov Ing. Patrik Tkáč, Bratislava, Ladislav Bödők, Veľký Meder a Ing. Igor Mrva, Bratislava nad podnikateľom IKAR, a.s., Bratislava (ďalej len „IKAR“).

Predmetné transakcie boli vyhodnotené ako vzájomne podmienené a dochádza nimi, prostredníctvom spoločne kontrolujúcich podnikateľov, k prepojeniu spoločností Panta Rhei a IKAR. Úrad posudzoval v predmetnom prípade najmä vertikálne efekty koncentrácie vyplývajúce z postavenia IKAR ako vydavateľa a veľkoobchodného dodávateľa kníh do špecializovaných predajní (kníhkupectiev) a postavenia Panta Rhei ako maloobchodného predajcu kníh. Úrad vychádzal predovšetkým z informácií predložených v oznámení koncentrácie a jeho doplneniach, ako aj z informácií a podkladov predložených v rámci prieskumu medzi dodávateľmi, odberateľmi a konkurentmi na jednotlivých úrovniach knižného trhu.

Výsledkom posudzovania bolo vyjadrenie súťažných obáv zo strany úradu, a to vo vzťahu k zníženiu možnosti vydavateľov bez vlastnej distribúcie zvoliť si veľkoobchodného distribútora, prostredníctvom ktorého budú dodávať tlačené knihy do Panta Rhei, resp. k zúženiu tejto možnosti na IKAR - týmto by mohlo dochádzať k obmedzeniu prístupu konkurenčných veľkoobchodných distribútorov ku knižnej produkcii vydavateľstiev bez vlastnej distribúcie, tým k zníženiu schopnosti týchto veľkoobchodných distribútorov vyvíjať konkurenčný tlak na IKAR a v konečnom dôsledku k zníženiu intenzity hospodárskej súťaže vo veľkoobchodnej distribúcii kníh v SR; táto obava sa netýkala vydavateľov kníh, ktorí majú vlastnú distribúciu; možného zvýhodňovania Panta Rhei ako maloobchodného predajcu kníh oproti jej konkurentom zo strany IKAR ako veľkoobchodného dodávateľa tlačených kníh, čo by viedlo k významným prekážkam hospodárskej súťaže na relevantnom trhu v oblasti maloobchodného predaja bežných kníh v SR.

V reakcii na vyjadrené súťažné obavy účastníci konania predložili úradu návrh behaviorálnych podmienok a povinností na zabezpečenie súladu koncentrácie s podmienkami hospodárskej súťaže. Úrad aj po vykonaní prieskumu skonštatoval, že navrhované podmienky a súvisiace povinnosti sú vhodné a primerané na odstránenie súťažných obáv. Na zabezpečenie toho, aby koncentrácia značne nenarušila účinnú hospodársku súťaž na relevantnom trhu, úrad, na základe konečného návrhu podmienok a povinností predloženého účastníkmi správneho konania, uložil v rozhodnutí podmienky a súvisiace povinnosti.

Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 30. 6. 2021.

ZNEUŽÍVANIE DOMINANTNÉHO POSTAVENIA: PMÚ SR rozhodol o uložení takmer 1,2 miliónovej pokuty za zneužívanie dominantného postavenia v oblasti správy priemyselného parku a výroby a dodávok energií

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor zneužívania dominantného postavenia a vertikálnych dohôd, (ďalej len „úrad“) dňa 29. 09. 2021 vydal rozhodnutie, ktorým **uložil podnikateľovi pôsobiacemu v oblasti správy priemyselného parku a výroby a dodávok energií pokutu vo výške 1 181 849 eur za zneužitie dominantného postavenia**. Zo zistení úradu vyplynulo, že podnikateľ v dominantnom postavení od roku 2017 zaväzuje spoločnosti vykonávajúce podnikateľskú činnosť v priemyselnom parku odoberať energie a média od neho a zároveň im znemožňoval, aby si energie a média vyrábali samy alebo ich odoberali od tretích strán.

Predmetné správanie bolo posúdené úradom ako praktika uplatňovania neprimeraných obchodných podmienok v zmysle § 5 ods. 3 písm. a) zákona o ochrane hospodárskej súťaže a článku 102 písm. a) Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Rozhodnutie zatiaľ nie je právoplatné, nakoľko účastník konania podal voči rozhodnutiu prvostupňového orgánu rozklad.

V predmetnom správnom konaní **úrad zároveň dňa 12. 5. 2020 vydal predbežné opatrenie**. Cieľom predbežného opatrenia bolo zabezpečiť dodávky energií a médií a tiež zabrániť tomu, aby dotknutá spoločnosť bola eventuálne nútená opustiť trh v dôsledku postupu dodávateľa energií a médií. Zároveň, cieľom bolo aj zabrániť nezvratným zmenám, ktoré by mohli nastať pred tým, ako úrad v predmetnom správnom konaní posúdi primeranosť obchodných podmienok. Na základe doručených informácií o obnovení dodávok energií a médií pre dotknutú spoločnosť a o uzavretí dohody o podmienkach ďalšieho poskytovania energií a médií, úrad dospel k záveru, že pominul dôvod, pre ktorý nariadil toto predbežné opatrenie. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, úrad dňa 25. 5. 2020 na základe § 43 ods. 2 zákona o správnom konaní (správny poriadok) zrušil predbežné opatrenie uložené v danej veci.

Ďakujem za pozornosť

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky

pmusr@antimon.gov.sk | www.antimon.gov.sk | tel.: +421/2/22 12 21 10